

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Jana Vyklického a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce: **Ing. Š.S.**, zastoupen JUDr. Janem Matějíčkem, advokátem se sídlem Politických vězňů 98, Kolín, proti žalovanému: **Finanční ředitelství v Praze,** se sídlem Žitná 12, Praha 2**,** o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 25. 3. 2009, č. j. 5 Ca 36/2006 - 27,

takto:

I. Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 25. 3. 2009, č. j. 5 Ca 36/2006 - 27, **se ruší.**

II. Rozhodnutí Finančního ředitelství v Praze ze dne 21. 12. 2005, č. j. 9640/05-150, **se ruší** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

III. Žalovaný **je povinen** zaplatit stěžovateli náhradu nákladů řízení ve výši 12 294 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce.

Odůvodnění

I. Průběh řízení

[1] Finanční úřad v Pečkách (dále „správce daně“) nařídil exekučním příkazem ze dne 25. 4. 2005, č. j. 14290/05/054970/7763, daňovou exekuci přikázáním pohledávky z účtu žalobce („stěžovatel“), a to pro pohledávku ve výši 53 317,16 Kč a náklady exekuce ve výši 1066 Kč, tedy celkem pro částku 54 383,16 Kč. Exekuční příkaz stanoví doslovně, že se *„vztahuje do výše vykonatelného nedoplatku na všechny peněžní prostředky dlužníka na účtu.*“

[2] Stěžovatel s tím nesouhlasil a proti exekučnímu příkazu podal odvolání, ve kterém poukázal také na to, že částka na jeho účtu sestává z dávek důchodového zabezpečení, zasílaných na jeho účet Českou správou sociálního zabezpečení, snížených na vypočtené životní minimum, *„které nemá nikdo právo konfiskovat.“*

[3] Odvolání stěžovatele Finanční ředitelství v Praze (dále též „žalovaný“) zamítlo rozhodnutím ze dne 21. 12. 2005, č. j. 9640/05-150, s odůvodněním, že daňová exekuce je prováděna podle ustanovení § 73 odst. 6 písm. a) a odst. 7 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále „daňový řád“) *„přiměřeně s použitím konkrétních ustanovení § 303 a násl. zákona č. 99/1963 Sb.“* (občanský soudní řád, dále jen „o. s. ř.“). Exekuční příkaz se při tomto druhu exekuce vztahuje na všechny peněžní prostředky na účtu postiženém exekucí, a to s výjimkou prostředků určených na výplatu mezd zaměstnanců povinného. O takový případ se ovšem nejedná a pravdivé není ani tvrzení stěžovatele, že na účtu se nacházejí pouze částky vyplacené Českou správou sociálního zabezpečení, snížené na životní minimum po provedení srážek na základě jiného rozhodnutí o nařízení srážek z důchodu stěžovatele. K takovému závěru dospěl žalovaný porovnáním obratu finančních částek na dotčeném účtu, z nichž některé evidentně od České správy sociálního zabezpečení nepocházejí.

[4] Rozhodnutí žalovaného napadl stěžovatel správní žalobou, kterou vytkl žalovanému opomenutí důsledků jeho vlastní úvahy, že daňová exekuce je zde vedena přiměřeně dle § ustanovení 303 o. s. ř. To totiž znamená, že v případě, kdy se na účtu dotčeném exekucí nacházejí pouze nepostižitelné částky jeho důchodu, je namístě postupovat analogicky dle ustanovení § 278 a § 279 o. s. ř. s tím, že exekuce byla nařízena na nepostižitelnou část jeho důchodu, již jednou sníženého na nezabavitelné minimum. Za základ žaloby označil stěžovatel přezkoumání chybného závěru žalovaného, že exekucí postižený zůstatek na účtu netvoří pouze dávky důchodového zabezpečení. Stěžovatel také namítl, že žalovaný neprovedl řádné porovnání obratu finančních prostředků napadeného účtu a nezjistil všechny podstatné skutečnosti a porušil tak ustanovení § 2 odst. 3 daňového řádu. *(Poznámka NSS: „Při rozhodování hodnotí správce daně důkazy podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti; přitom přihlíží ke všemu, co v daňovém řízení vyšlo najevo.“)*

[5] Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) žalobu zamítl rozsudkem napadeným nyní projednávanou kasační stížností. Městský soud vycházel z toho, že analogické užití ustanovení občanského soudního řádu (zde nepochybně také § 303 až 312 o. s. ř.) pro exekuci dle § 73 odst. 6 písm. a) daňového řádu znamená, že zásah proti účtu povinného nemohl být v této věci omezen jiným ustanovením, než § 304a o. s. ř., které ovšem na daný případ nedopadá. Stejně tak se posuzované věci netýkají omezení exekuce podle ustanovení § 317 až 319 o. s. ř. Nad rámec právního zdůvodnění městský soud přisvědčil názoru žalovaného, že existence a průběh dispozice s prostředky na účtu dokazuje, že se nejednalo pouze o důchod, vyplácený Českou správou sociálního zabezpečení. Rozsahem dokazování v řízení před správními orgány se městský soud nezabýval a za skutkový základ vzal prosté konstatování pohybu peněžních prostředků na účtu stěžovatele.

[6] Rozsudek městského soudu napadl stěžovatel včasnou kasační stížností pro důvody dle § 103 odst. 1 písm. a) a b) soudního řádu správního (zákon č. 150/2002 Sb., dále jen s. ř. s.“). Nesprávné posouzení právní otázky soudem spatřuje v tom, že prostředky na exekucí postiženém účtu nehodnotil žalovaný jako nezabavitelné ve smyslu § 278 a § 279 o. s. ř., přestože je zřejmé, že exekuce představuje dvojí dopad na chráněný zbytek stěžovatelova

důchodu. Vady řízení dovozuje stěžovatel z toho, že skutková podstata pro rozhodnutí správního orgánu nemá oporu ve spisech, případně je s nimi v rozporu. Stěžovatel poukazuje na skutečnosti, které vyplývají z účtu, jehož zůstatek byl exekucí postižen, které potvrzují zdroj finančních prostředků na účtu výhradně z dávek důchodového zabezpečení, navíc krácených do výše nezabavitelné části důchodu. Tuto skutečnost nevzal žalovaný náležitě v úvahu, nedoplnil důkazní řízení, jestliže měl o jeho tvrzení pochybnosti, nehodnotil důkazy v jejich souvislostech a porušil tak zákon v ustanovení o řízení v takovém rozsahu, že to mohlo ovlivnit zákonnost rozhodnutí. Tyto nedostatky neodstranil ani městský soud.

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti vyloučil vytýkané vady řízení a odkázal na obsah správních spisů, ze kterých skutková podstata věci zřetelně vyplývá. Ve vztahu k údajnému nesprávnému právnímu posouzení věci poukazuje naopak na to, že žalovaný nepochopil smysl a důsledky omezení či vyloučení postihu pohledávek dle ustanovení § 310, respektive § 317 až 319 o. s. ř. Žalovaný setrval na názoru, že zajištění prostředků na účtu u peněžního ústavu nemůže být dotčeno podle představ stěžovatele ani v případě, že by tyto prostředky skutečně pocházely z důchodu. Žalovaný trval i na tom, že obrat na dotčeném účtu prokazuje, že na účet byly vkládány i jiné prostředky, než stěžovatelův důchod. Stěžovatel tedy svá tvrzení v tomto směru neprokázal.

II. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud, vázán rozsahem a důvody podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.), přezkoumal napadený rozsudek městského soudu a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[9] Jak plyne ze shora provedené rekapitulace věci, klíčovou se jeví právní otázka posouzení možnosti omezení výkonu rozhodnutí nebo exekuce (dále „exekuce“) přikázáním pohledávky z účtu povinného vyloučením nezabavitelné části důchodu.

[10] K tomu je třeba nejprve uvést, že zákonná úprava tohoto druhu exekuce prošla určitým vývojem. V rozhodné době (2005) platilo pro daňovou exekuci dle ustanovení § 73 odst. 6 daňového řádu analogické užití ustanovení občanského soudního řádu stejně jako dnes, avšak až do roku 2009 bylo znění příslušných ustanovení o. s. ř., upravujících druh exekuce přikázáním pohledávky z účtu dle § 303 o. s. ř., zčásti odlišné. Výjimku ze zákonného arrestatoria dle § 304 odst. 1 o. s. ř. upravovala v té době pouze ustanovení § 304a odst. 1 o. s. ř. *(„Zákazy uvedené v § 304 odst. 1 a 3 neplatí, jde-li o peněžní prostředky, které jsou povinným určeny pro výplatu mezd (platů), náhrad mezd (platů) a dalších plnění, která nahrazují odměnu za práci, jeho zaměstnancům, splatných ve výplatním termínu nejblíže následujícím po dni, kdy bylo peněžnímu ústavu doručeno usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí; mzdy (platy), náhrady mezd (platů) a plnění, která nahrazují odměnu za práci, splatné v dalších výplatních termínech již z pohledávky z účtu nelze do zániku výkonu rozhodnutí hradit.“)* a také § 310 a § 317 až 379 o. s. ř.

[11] Povaha pohledávek, které nelze v rámci exekuce přikázáním z účtu použít na základě právní úpravy, vyplývá vcelku přehledně z důvodové zprávy k § 310 o. s. ř. Toto ustanovení doplňuje ve vztahu k ustanovení § 317 až 319 o. s. ř. výčet pohledávek, které nemohou být touto exekucí postiženy, pokud plnění z těchto pohledávek bylo zasláno na postižený účet.

[12] Pohledávky ve smyslu těchto ustanovení představují specifickou kategorii zdrojů. Především se jedná o prostředky veřejnoprávní povahy, např. dotace či finanční pomoc poskytovaná ze státního či územních rozpočtů (zák. č. 218/2000 Sb. a zák. č. 250/2000 Sb.), prostředky rezervního fondu uložené na vázaném účtu dle § 37a odst. 2 zák. č. 44/1988 Sb., horního zákona, prostředky na účtu mezibankovního platebního styku dle § 20b odst. 2 zák. č. 21/1992 Sb., o bankách, peněžní prostředky uložené na zvláštním vázaném účtu a státní dluhopisy vedené na samostatném účtu dle § 10a odst. 6 zák. č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů.

[13] Jinou kategorii nepostižitelných pohledávek definuje § 47 odst. 7 tr. řádu, a to omezením použití majetku obviněného (a tedy i pohledávek na účtu) ve výkonu rozhodnutí, neboť realizaci podmiňuje souhlasem soudu a v přípravném řízení souhlasem státního zástupce, není-li výkonem rozhodnutí vymáhána pohledávka státu. Rovněž i ustanovení § 79a a 79b tr. řádu upravující zajištění peněžních prostředků na účtu u banky, pokud byly určeny ke spáchání trestného činu nebo k jeho spáchání byly užity nebo jsou výnosem z trestné činnosti, omezuje výkon rozhodnutí, postihující tyto prostředky na účtu, není-li vymáhána pohledávka státu. Se souhlasem soudu (státního zástupce) se nejprve pokud možno pro výkon rozhodnutí použijí nezajištěné prostředky a nepostačují-li, provede se výkon rozhodnutí i na prostředcích zajištěných.

[14] Smysl uvedených výjimek dokresluje také judikatura obecných soudů. Například v rozsudku sp. zn. 20 Cdo 1662/2005 Nejvyšší soud (www.nsoud.cz) zdůrazňuje, že zajištění peněžních prostředků na účtu vedeném peněžním ústavem dle ustanovení § 47 tr. řádu (ve znění platném v rozhodné době) představuje překážku vylučující provedení pravomocně nařízeného výkonu rozhodnutí přikázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu podle ustanovení § 303 a násl. o. s. ř. Obdobně také rozhodnutí Nejvyššího soudu, publikované pod R 13/98, uvádí, že ve smyslu ustanovení § 310 o. s. ř. nejsou soudním výkonem rozhodnutí přikázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu postiženy finanční prostředky uložené na účet peněžního ústavu (banky), o nichž právní předpisy stanoví, že mohou být použity jen k určitému účelu (např. dotace ze státního rozpočtu republiky), ledaže by byla vymáhána pohledávka, k jejíž úhradě mají být (v souladu se svým účelovým určením) použity.

[15] Další kategorie nepostižitelné pohledávky se v zákoně objevila na základě novely občanského soudního řádu z roku 2009 a promítnuta byla do ustanovení § 304b odst. 1 o. s. ř. Zákonné arrestatorium se od té doby ze zákona nevztahuje také na peněžní prostředky na účtu do výše dvojnásobku životního minima jednotlivce.

[16] Nejvyšší správní soud zastává názor, že v případě exekuce přikázáním pohledávky z účtu má být přiměřeně přihlédnuto k významným okolnostem na straně povinné fyzické osoby, a to analogicky jako v případě výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy. Takový výklad je v souladu i s dřívější judikaturou Nejvyššího správního soudu (viz rozsudek ze dne 26. 10. 2005, č. j. 2 Afs 81/2004 - 54, veškerá judikatura NSS viz www.nssoud.cz), podle níž platí, že právní řád, založený na principech jednoty, racionality a vnitřní bezrozpornosti, s sebou nutně přináší imperativ stejného náhledu na srovnatelné právní instituty, byť by byly upravené v rozdílných právních předpisech či dokonce odvětvích. Mezi podstatou a smyslem mzdy a důchodu z hlediska významu pro jejich adresáty neexistuje zásadní rozdíl. Jedná se o příjem, sloužící k úhradě životních potřeb příjemce, případně jeho blízkých. Jestliže proto existuje důvod chránit nepřiměřený zásah do příjmu ve formě mzdy, musí logicky existovat přinejmenším stejný důvod chránit příjem ve formě

důchodu. Z toho vyplývá odpověď na zásadní otázku v tom smyslu, že dávky důchodového zabezpečení představují také pro vedení exekuce podle § 303 a násl. o. s. ř. příjem, chráněný v obdobném rozsahu, jako tomu je se mzdou v případě výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy.

[17] V nyní projednávaném případě z této obecnější úvahy soud dospívá k závěru, že shora citovaný exekuční příkaz ze dne 25. 4. 2005 v části, kde je uvedeno *„Tento exekuční příkaz se vztahuje do výše vykonatelného nedoplatku na všechny peněžní prostředky dlužníka na účtu...“* nemůže obstát. Kasační námitka nesprávného posouzení právní otázky soudem dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. je proto v uvedeném smyslu oprávněná. Citovaný exekuční příkaz totiž zcela opomíjí existenci nezabavitelných částek stěžovatelova důchodu na dotčeném účtu.

[18] Závěr o analogickém užití právní úpravy srážek ze mzdy také pro ochranu příjmu z důchodu v případě exekuce přikázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu ovšem nelze vyložit ani tak, jak činí stěžovatel. Omezení výplaty jeho důchodu na základě jiného výkonu rozhodnutí pro jinou pohledávku totiž neznamená automaticky vyloučení všech prostředků napadeného účtu z exekuce. Přiměřené užití ustanovení § 278 a § 279 o. s. ř. znamenalo v rozhodné době jen to, že pouze částky na účtu do výše jednotlivých splátek důchodu, zasílané Českou správou sociálního zabezpečení, bylo třeba analogicky podrobit režimu uvedené úpravy srážek ze mzdy, což mohlo podle okolností znamenat i to, že celý zbytek důchodu mohl být z exekuce vyloučen. Jiné částky na účtu ovšem mohly být postiženy daňovou exekucí bez omezení, respektive s omezením jen dle ustanovení § 304a, § 310, § 317 až 319 o. s. ř. Nic přitom nebrání správci daně použít k vymožení daňového nedoplatku více způsobů exekuce zároveň, respektive zvolit takový, jaký uzná za vhodný (k tomu viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 3. 2010, č. j. 8 Afs 19/2009 - 40). Tvrzení stěžovatele o původu jiných částek na účtu není ostatně logické ani z hlediska jeho vlastní argumentace. Omezení srážek ze mzdy dle § 278 a § 279 o. s. ř., jehož analogie se žalovaný dovolává, také neznamená, že by se vztahovalo třeba na úspory povinného, byť pocházející ze mzdy, podléhající výkonu rozhodnutí.

[19] Podle současné zákonné úpravy musí oprávněný respektovat omezení dopadu exekuce přikázáním pohledávky z účtu podle ustanovení § 304b odst. 1 o. s. ř. *(„Zákazy uvedené v § 304 odst. 1 a 3 se nevztahují na peněžní prostředky do výše dvojnásobku životního minima jednotlivce podle zvláštního právního předpisu.“).* Povinný jistě disponuje také nástrojem procesní ochrany před postižením prostředků, vyloučených z exekuce. Jedná se o řízení o zastavení exekuce dle § 268 odst. 1 písm. h) a § 268 odst. 4 o. s. ř. Obdobou v případě daňové exekuce může být postup dle § 73 odst. 10 daňového řádu. Tato možnost následné obrany ovšem nesouvisí s podmínkami pro nařízení exekuce. Soud k tomu dodává, že z obecného principu dokazování podle daňového řádu (zde § 31 daňového řádu platného v rozhodné době) vyplývá, že daňový dlužník je nositelem důkazní povinnosti k prokázání vlastních tvrzení o existenci příjmů, jejichž užití pro exekuci je vyloučeno nebo omezeno.

[20] To, co stěžovatel označil za základ žaloby proti rozhodnutí žalovaného (exekucí postižený zůstatek na účtu tvoří pouze nepostižitelná část jeho důchodu, respektive žalovaný ani soud se v důkazním řízení s touto otázkou nevypořádaly), představuje ve skutečnosti bezvýznamnou okolnost. Z provedeného dokazování totiž jednoznačně vyplývá jediná relevantní skutečnost, že na účet stěžovatele docházely pravidelné platby důchodu od České správy sociálního zabezpečení, na které analogicky platí omezení ve smyslu § 278 a § 279 o. s. ř. Vedle toho bylo na předmětný účet připsáno celkem nejméně

dalších 43 000 Kč, jejichž odesilatelem plátce důchodu není. Vzhledem k povaze exekuce přikázáním pohledávky z účtu představují tyto prostředky postižitelnou částku, bez ohledu na stěžovatelovo tvrzení o jejich původu. V důsledku obratu na účtu došlo nepochybně k transformaci peněžních částek, které tak v každém případě ztratily původní účel.

[21] Nelze mít totiž námitky proti tomu, že exekuce dle § 73 odst. 6 daňového řádu, § 303 a násl. o. s. ř. přikázáním pohledávky z účtu stěžovatele k úhradě jeho daňového dluhu byla nařízena, nýbrž proti tomu, že byla nařízena také na částku, která exekucí postižena být nemůže. Ani exekuci tohoto druhu nelze vést bez ohledu na takové obecné principy, které vyjadřují ochranu základních životních potřeb občana. Oprávněný zájem státu je zde dostatečně respektován zásahem proti celému zbytku účtu bez ohledu na to, z jakých zdrojů tyto prostředky pocházejí, a to právě s výjimkou nepostižitelných částek, včetně nezabavitelného zbytku důchodu stěžovatele. Omezení tohoto druhu exekuce nelze považovat za výjimečné; naopak i zde platí tato možnost explicitně podle § 304a, § 310, § 317 až 319 o. s. ř., respektive § 304b o. s. ř. Ochranu nezabavitelné části důchodu lze dovodit analogií již z právní úpravy platné v rozhodné době a pro naplnění uvedeného imperativu *„stejného náhledu na srovnatelné právní instituty“* stačí jen toto hledisko v rozhodnutí o nařízení exekuce vyjádřit.

[22] Všechny rozhodné skutečnosti byly správním orgánům známé nejpozději současně s podáním odvolání stěžovatele proti rozhodnutí správce daně. Správní spisy také obsahují nezbytné důkazní prostředky, listiny, které byly jako důkazy hodnoceny a hodnocení dospělo k závěru, které Nejvyšší správní soud nemíní zpochybňovat. Jediný rozdíl mezi hodnocením věci městským soudem a Nejvyšším správním soudem proto spočívá v tom, že městský soud nesporný fakt jednotlivých plateb stěžovatelova důchodu nepovažoval za nezbytné hodnotit z hlediska analogie ustanovení § 278 a § 279 o. s. ř. s povinností přizpůsobit tomu také znění exekučního příkazu, který nemůže dopadat na celý zůstatek stěžovatelova účtu. Vyloučen totiž musí být prostý součet jednotlivých plateb důchodu, respektive obecně jeho nezabavitelné části. Nad rámec nutného zdůvodnění lze poznamenat, že v současné době existence omezení exekuce novým § 304b o. s. ř. v případě setkání s ochranou nezabavitelné části příjmu (mzdy nebo důchodu) znamená jen to, že limitem bude vždy vyšší z obou nezabavitelných částek.

[23] Provedené dokazování odpovídá právnímu názoru správních orgánů i městského soudu na povahu exekuce dle § 73 odst. 6 daňového řádu, § 303 a násl. o. s. ř. Shromážděné důkazní prostředky jsou ovšem dostatečné také jako podklad pro odlišné právní hodnocení Nejvyšším správním soudem. Ve spisech jsou tedy obsaženy veškeré potřebné důkazy, a to nejméně od doby podání odvolání stěžovatele proti rozhodnutí správce daně o nařízení daňové exekuce. Z těchto důkazů také vyplývají veškeré rozhodné skutečnosti pro bezpečné zjištění, že stěžovatel je poživatelem důchodu, který mu byl zkrácen na minimum v rámci výkonu rozhodnutí srážkami z důchodu podle usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 1. 10. 1999, č. j. 38 K 23/99-62, a jen tento nepostižitelný zbytek důchodu byl Českou správou sociálního zabezpečení zasílán na účet, dotčený výkonem rozhodnutí. Rovněž tak z listin správního spisu vyplývá, že na účtu stěžovatele docházelo opakovaně k pohybu, spočívajícímu ve výběru a ve větším rozsahu ke vkladům peněžních prostředků stěžovatelem.

[24] Rozsah dokazování v řízení před správními orgány i městským soudem je tedy dostatečný a Nejvyšší správní soud proto nesdílí přesvědčení stěžovatele o zásadních

vadách řízení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. K tomu je třeba poznamenat, že ani soud není povinen provést veškeré důkazy, které účastník navrhne, ale jen ty, které považuje za nezbytné pro správné zjištění skutkového stavu - § 52 s. ř. s. V důsledku právního názoru na podstatu věci městský soud neměl zásadně důvod provádět jiné důkazy než ty, které byly provedeny v řízení před správními orgány. Jediný nový důkaz, provedený v řízení před městským soudem, sloužil také jen k dalšímu zdůvodnění již prokázané skutečnosti, že na dotčeném účtu docházelo k výběru prostředků. Městský soud neměl ani důvod provádět znovu dokazování již jednou provedené ve fázi správního řízení, tedy postupovat dle § 77 odst. 2 s. ř. s.

[25] Ze dvou uplatněných kasačních důvodů je tedy odůvodněný pouze důvod dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., spočívající v nesprávném právním hodnocení povahy částek zasílaných Českou správou sociálního zabezpečení na exekucí dotčený účet.

[26] Stěžovatel kasační stížností požadoval zrušení rozsudku městského soudu a vrácení věci tomuto soudu k dalšímu řízení. Kasační stížnost byla podána k městskému soudu v roce 2009 a v té době návrh odpovídal pravomoci Nejvyššího správního soudu podle právní úpravy platné do 31. 12. 2011 (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Dnem 1. 1. 2012 však nabyla účinnosti novela soudního řádu správního provedená zákonem č. 303/2011 Sb., přinášející významné rozšíření pravomoci tohoto soudu. Podle § 110 odst. 1 s. ř. s. v nyní platném znění dospěje-li Nejvyšší správní soud k tomu, že kasační stížnost je důvodná, rozsudkem zruší rozhodnutí krajského soudu a věc mu vrátí k dalšímu řízení, pokud ve věci sám nerozhodl způsobem podle odst. 2. Podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu, a pokud již v řízení před krajským soudem byly pro takový postup důvody, současně se zrušením rozhodnutí krajského soudu může podle povahy věci sám rozhodnout o zrušení rozhodnutí správního orgánu nebo vyslovení jeho nicotnosti; ustanovení § 75, § 76, a § 78 se použijí přiměřeně.

[27] Pravomoc Nejvyššího správního soudu k současnému zrušení rozhodnutí správního orgánu není vázána na návrh stěžovatele, nýbrž její využití záleží na úvaze tohoto soudu, který zváží, zda je namístě pouze zrušení rozsudku krajského (resp. městského) soudu a vrácení věci krajskému soudu k dalšímu řízení, či zda je racionální současné zrušení rozhodnutí správního orgánu. V daném případě je zřejmé, že rozhodnutí žalovaného mělo být městským soudem pro uvedené porušení práv stěžovatele zrušeno. Přitom je třeba vzít v úvahu, že městský soud by s odkazem na tento rozsudek mohl jen přenést závazný právní názor svým novým rozsudkem správnímu orgánu, neboť navíc není zapotřebí doplňovat řízení ani činit jiné úkony příslušející městskému soudu. Takový postup však zdejší soud nepovažuje za respektující zásadu hospodárnosti řízení.

[28] Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil kasační stížností napadený rozsudek městského soudu. Věc mu však nevrátil k dalšímu řízení, neboť podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. současně zrušil žalobou napadené rozhodnutí Finančního ředitelství v Praze. Tomu také podle § 78 odst. 4 s. ř. s. věc vrací k dalšímu řízení, v němž je podle odst. 5 téhož ustanovení vázán právním názorem v tomto rozsudku vysloveným.

[29] Nejvyšší správní soud je posledním soudem, který o věci rozhodl, a proto musí rozhodnout o náhradě nákladů celého soudního řízení. Podle § 60 odst. 1, § 120 s. ř. s. má úspěšný stěžovatel právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Tyto náklady jsou tvořeny částkami za 4 úkony právní služby

podle § 11 odst. 1 písm. a, d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), přičemž za jeden úkon přísluší částka 2100 Kč [§ 7, § 9 odst. 3 písm. f) advokátního tarifu] a náhrada hotových výdajů činí podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu 300 Kč za jeden úkon., 3 hodiny ztráty času za cestu z Kolína do Prahy a zpět 300 Kč [§ 14 odst. 3], cestovní náhrada za použití osobního vozidla 714 Kč dle vyhlášky č. 451/2008 Sb. [§ 1 písm. b), § 4 písm. d)]. Zástupce stěžovatele je plátcem DPH, tedy náklady řízení v rozsahu odměny za právní zastoupení je třeba zvýšit o 20%, tedy na částku 10 080 Kč. Celkem tak náklady řízení tvoří částka 12 294 Kč. Zástupce vyúčtoval náklady řízení toliko k okamžiku rozhodnutí městského soudu, další vyúčtování již nepředložil. Ze spisu je ovšem nesporné, že advokát vykonal všechny zmíněné úkony a vynaložil i další specifikované náklady v souvislosti s obhajobou zájmů stěžovatele v řízení před soudy. Přiznanou částku nákladů řízení je žalovaný povinen zaplatit stěžovateli do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho zástupce.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. dubna 2012

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu